

I hvilke situasjoner får vi tårer, og hvorfor?

Vi gråter ofte når vi blir skikkelig lei oss, men vi kan jo også få tårer i øynene når vi ler, drikker brus eller får røyken fra et bål midt i ansiktet. Hvilke andre ting kommer du på som gir tårer i øynene?

Nærbilde av et øye med tårer

I hvilke situasjoner får vi tårer? Illustrasjonsfoto: Shutterstock.

1

Dette lurer vi på

Hva får tårene til å sprette?

Gruppe Øst på sjuende trinn ved Storevarden skole lurte først på hvorfor vi får tårer. Men etter å ha undersøkt hva andre klasser har forsket på tidligere, ble elevene mer nysgjerrig på hvilke situasjoner som framkaller tårer, og hvorfor de gjør det.

2

Hvorfor er det slik?

Følelser, ytre påvirkning eller sterk og sur mat?

De startet med å samle inn fakta om tårer. Tre av elevene leste faktatekster og skrev sammendrag av det de fant, og delte det med klassen. Basert på faktaene de samlet inn, laget klassen tre hovedhypoteser:

Vi tror at følelser gjør at tårene våre renner. Vi får tårer når vi blir triste, rørt og veldig glade, eller noen ganger hvis vi blir veldig redd.

Vi tror at dersom vi utsetter øynene våre for en ytre påvirkning som vind, vann, røyk, gass eller kulde, vil øynene våre begynne å renne.

Vi tror at mat eller drikke som er veldig spicy eller veldig sur, kan gi oss tårer dersom vi spiser det.

3

Legg en plan

22 forsøk og et universitetsbesøk

Klassen kom på hele 22 forsøk som de ville gjøre for å teste hypotesene sine, og de bestemte seg for å bruke seg selv som forsøkspersoner.

For å teste hypotese 1 ville de prøve å framkalle følelser som kunne få dem til å gråte. De planla å lage «skremmerom», se skumle VR-spill og holde tarantellaer i dyrebutikk. De ville se triste, morsomme og rørende filmer og leke med dyr fra Dyrebeskyttelsen.

For å teste hypotese 2 ville elevene utsette øynene sine for ytre påvirkning. De planla å låne en løvblåser av vaktmestere på skolen, lage et bål, holde tigerbalasam inntil øynene, være lenge i kjølerommet på en matbutikk og holde øynene åpne under vann.

For å teste hypotese 3 ville de smake på sterk og sur mat. De planla å gjøre en smakstest av Sprite-brus, sitron, lime, surt godteri, sterke nudler, wasabi og en sterk matrett.

I tillegg tok elevene kontakt med naturfagslærer Inge Christ ved Universitetet i Stavanger (UiS) for å lære mer om øyet og tårer.

4

Hent opplysninger

Ikke helt som planlagt, men lærerikt likevel

18 av de 22 forsøkene klassen planla, ble gjennomført. Fire forsøk lot seg ikke gjøre, for eksempel var ikke kjølerommet på den lokale butikken kaldt nok, og dyrebutikkene i nærheten manglet tarantellaer.

Andre forsøk gikk ikke helt som planlagt. Flere av elevene skjønte ikke en trist film, noen fulgte ikke med på filmen, og noe tullet og lo slik at de forstyrret filmopplevelsen for de andre. Da ble det heller ikke noen tårer.

De fleste forsøkene gikk imidlertid bra, og besøket på UiS ble lærerikt. Der fikk klassen vite mer om hvordan øyet er bygget opp og utvikler seg under svangerskapet, og hvordan tårer produseres.

5

Dette har vi funnet ut

På forhånd hadde klassen bestemt at minst halvparten av elevene måtte få tårer i øynene under et forsøk for at en hypotese skulle stemme. Etter å ha oppsummert resultatene fra forsøkene så de at bare én av de tre hypotesene stemte, og det var hypotese 2. I alle forsøkene til hypotese 2 fikk over halvparten av elevene tårer i øynene.

I forsøkene til hypotese 1 fikk på det meste 7 av 18 elever tårer i øynene. I forsøkene til hypotese 3 var det færre – på det meste fikk bare 4 av 18 elever tårer i øynene.

Mange følelser, men få tårer

I ettertid så elevene at de kunne ha planlagt forsøkene litt bedre. Det kan for eksempel være vanskelig å bli trist på ordentlig når man er forberedt på å se en trist film.

De så også at forsøkene framkalte mange følelser og reaksjoner, men ikke så ofte tårer. Mest overrasket var de over at så få fikk tårer i øynene av krydret eller sur mat.

“

Det var ingen som fikk tårer, men mange ble ganske sure.

6

Fortell til andre

Klassen ville dele resultatene sine med andre ved å legge ut forskningsrapporten på skolens hjemmeside, sende en kopi til lokalavisa og dele den med familie og venner.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 2. april 2025, kl. 07.28 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.